

PREKIŲ EKSPORTAS LIETUVOJE: 2014 M. I PUSM.

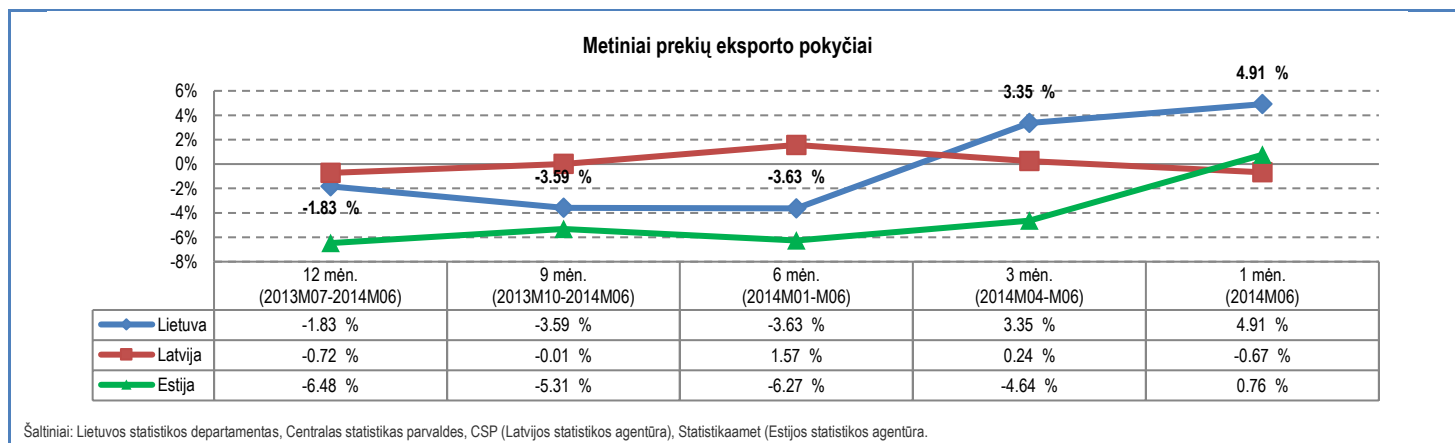
Paskelbta: 2014.08.28

I. SANTRAUKA

- ▶ 2014 m. I pusm. Lietuvos prekių eksporto vertė sudarė 39,5 mlrd. litų ir buvo 3,6 proc. mažesnė palyginti su atitinkamu laikotarpiu prieš metus. Iš esmės Lietuvos eksporto kryptį apibrėžė menki naftos produktų eksporto rezultatai, kurių neatsvėrė gana stabili reeksporto plėtra.
- ▶ Iš Baltijos šalių 2014 m. I pusm., palyginti su atitinkamu laikotarpiu prieš metus, vienintelės Latvijos prekių eksporto vertė augo, tiesa, plėtra nedidelė – 1,5 proc. Per atitinkamą laikotarpį Lietuvos eksportas mažėjo 3,6 proc. ir Estijos – 6,3 proc.
- ▶ Lietuvos eksporto 2014 m. II pusm. perspektyvą neigiamai veiks ir Rusijos Federacijos Vyriausybės rugpjūčio 7 d. įvestas maisto produktų importo draudimas iš ES šalių. Tačiau šis poveikis lietuviškos kilmės eksportui nebus labai didelis ir, tikėtina, daug labiau jausis iš kitų ES šalių į Rusiją Lietuvos įmonių maisto produktų pervežimams, t. y. stipriau mažės reeksporto vertė.
- ▶ 2014 m. I pusm. baldų pramonės eksportas augo sparčiausiai iš visų pramonės šakų, tačiau sėkmingai šio sektoriaus plėtrai būtina kuo greičiau išspręsti medienos žaliavos klausimą, kuris leistų įmonėms lengviau planuoti ir vykdyti didesnės apimties investicinius projektus.
- ▶ 2014 m. I pusm. sparčiai augo ir maisto pramonės eksportas, tačiau antrą pusmetį raida tikėtina bus mažiau palanki ypač dėl Rusijos įvestų sankcijų bei su tuo susijusių antrinio poveikio, t. y. maisto produktų pasiūlos pertekliaus, ES rinkose.
- ▶ 2014 m. I pusm. drabužių ir tekstilės pramonės eksporto vertė taip pat didėjo, tekstilės pramonės eksporto vertė šiais metais turėtų būti didesnė nei praėjusiais, tuo tarpu drabužių pramonei antras pusmetis bus sunkesnis dėl grėsmių susijusių su galimu geopolitinės krizės komplikavimusi Rytuose.
- ▶ Nors žemės ūkio sektoriaus eksporto vertė 2014 m. I pusm. palyginti su 2013 m. I pusm., mažėjo, tačiau įmonės tikisi geresnių eksporto rodiklių antrame metų pusmetyje ypač dėl gausesnio derliaus.

II. EKSPORTO RAIDA

- ▶ 2014 m. I pusm. Lietuvos prekių eksporto vertė sudarė 39,5 mlrd. litų ir buvo 3,6 proc. mažesnė, palyginti su atitinkamu laikotarpiu prieš metus. Tokią eksporto raidą iš esmės apibrėžė naftos produktai – jų eksporto vertė mažėjo net trečdaliu (32,8 proc.). Vertinant Lietuvos eksportą be naftos produktų, matoma palankesnė raida – jo vertė paaugo 5,7 proc.
- ▶ Iš Baltijos šalių 2014 m. I pusm., palyginti su atitinkamu laikotarpiu prieš metus, vienintelės Latvijos prekių eksporto vertė augo, tiesa, plėtra nedidelė – 1,5 proc. Per atitinkamą laikotarpį Lietuvos eksportas mažėjo 3,6 proc. ir Estijos – 6,3 proc. Vertinant trumpesnio laikotarpio naujausius duomenis, matomos šiek tiek kitokios tendencijos – 2014 m. II ketv. Latvijos eksporto plėtra blėso, Estijos eksporto neigiamas pokytis mažėjo, o Lietuvos eksportas vėl pradėjo augti (atitinkami metiniai pokyčiai sudarė 0,24 proc., –4,64 proc. ir 3,35 proc.).

- ▶ 2014 m. I pusm. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė sudarė 22,6 mlrd. litų (be mineralinių produktų – 17,0 mlrd. litų) ir buvo 10,8 proc. mažesnė (be mineralinių produktų – 2,9 proc. didesnė) negu atitinkamu laikotarpiu prieš metus. Reeksporto vertė buvo 16,8 mlrd. litų (42 proc. nuo viso prekių eksporto), o plėtra buvo nuoseklesnė negu lietuviškos kilmės prekių eksporto – augo 8,1 proc. per metus. Iš esmės Lietuvos eksporto kryptį apibrėžė prasta naftos produktų eksporto tendencija, kurios neatsvėrė gana stabili reeksporto plėtra.

Laikotarpis	(1 mėn. pokytis) 2014M06, palyginti su		(3 mėn. pokytis) 2014M04–2014M06, palyginti su		(6 mėn. pokytis) 2014M01–2014M06, palyginti su		(12 mėn. pokytis) 2013M07–2014M06, palyginti su	2013M07– 2014M06 vertė, mlrd. Lt
	2013M06	2014M05	2013M04– 2013M06	2014M01– 2014M03	2013M01– 2014M06	2013M07– 2013M12	2012M07–2013M06	
Prekės								
Liet. kilmės prekių	-8,1%	-4,7%	-0,7%	8,7%	-10,8%	-12,4%	-9,1%	48,5
– naftos produktų	-35,5%	-17,4%	-16,7%	27,2%	-36,6%	-33,8%	-26,3%	14,0
– kitų prekių	6,8%	0,3%	6,6%	3,3%	2,9%	-2,0%	0,5%	34,5
Reeksportas	24,9%	14,3%	9,2%	17,3%	8,1%	-6,0%	10,4%	34,8
Visas prekių eksportas	4,9%	3,4%	3,4%	12,3%	-3,6%	-3,8%	5,5%	83,3

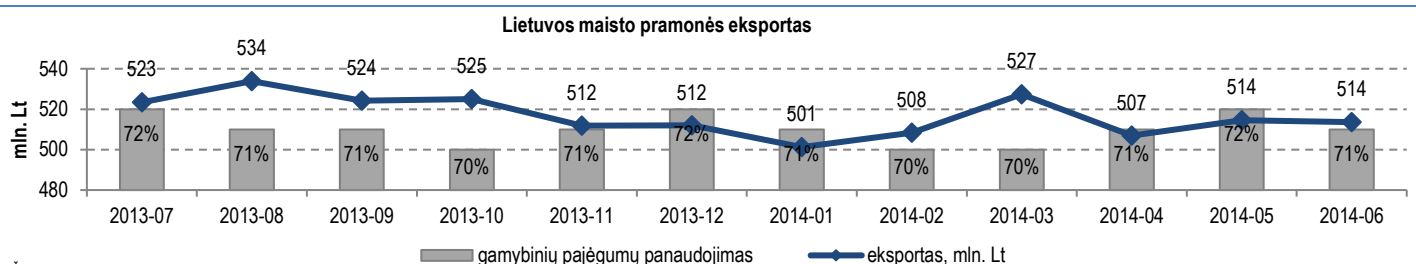
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

► „Versli Lietuva“ paskaičiuotas užsienio paklausos rodiklis tebebuvo slopus, nes šiek tiek stipriau atsigauančias Vakarų rinkas nustelbė silpstanti Rusijos ekonomika. Tokia prekybos rinkų konjunkūra lėmė, kad analizuojamu laikotarpiu eksporto verčių kryptį apibrėžia labiau vidiniai pasiūlos ir konkurencingumo veiksniai.

► Trumpuoju ir vidutiniu laikotarpiu Lietuvos eksporto perspektyvą nepalankiai veiks ir Rusijos Federacijos Vyriausybės rugpjūčio 7 d. įvestas maisto produktų importo draudimas iš ES šalių. Tačiau šis poveikis lietuviškos kilmės eksportui nebus labai didelis ir, tikėtina, labiau bus juntamas kitų ES šalių į Rusiją pervežamų maisto produktų srautams, t. y. gana reikšmingai mažės reeksporto vertė. Tikėtina, kad 2014 m. prekių eksporto vertė bus mažesnė negu prieš metus.

III. EKSPORTAS PAGAL PRAMONĖS RŪŠIS¹

► 2014 m. I pusr., palyginti su 2013 m. I pusr., lietuviškos kilmės prekių eksportas mažėjo 10,8 proc., be naftos produktų augo 2,9 proc. Prie augimo šį kartą labiausiai prisidėjo baldų pramonės eksportas, augęs 19,3 proc. arba 304,4 mln. Lt, ženkliai tebeaugo maisto pramonės eksportas, padidėjęs 9,3 proc. arba 260,2 mln. Lt, taip pat medienos gaminių eksportas, padidėjęs 130 mln. Lt arba 14,1 proc. Prie bendros prekių eksporto plėtros ženkliai prisidėjo ir metalo gaminių, tekstilės, guminių ir plastikinių gaminių, variklinių transporto priemonių eksportas. Tačiau augimą slopinantys poveikiai buvo taip pat stiprūs, ypač tam tikruose sektoriuose – prasčiausiai sekėsi naftos produktų ir chemijos pramonėms bei žemės ūkio sektoriui, kurių eksportas mažėjo atitinkamai 3,2 mlrd. Lt arba 37,1 proc., 350,7 mln. Lt arba 11,2 proc. bei 175,1 mln. Lt arba 14,7 proc. Pagal CPA klasifikatorių 2014 m. I pusr., palyginti su 2013 m. I pusr., 19-os pramonės šakų eksporto vertė didėjo, o 11-os mažėjo.

► **Maisto pramonės** eksporto vertė 2014 m. I pusr., palyginti su 2013 m. I pusr., augo 9,3 proc. arba 260,2 mln. Lt. Labiausiai prie augimo prisidėjo pieno produktų pramonė, kurios eksporto vertė nagrinėjamu laikotarpiu išaugo 138 mln. Lt arba 15,9 proc. (iki 1 mlrd. Lt). Antroje vietoje liko žuvų pramonės eksportas, padidėjęs 102,4 mln. Lt arba 23,8 proc. iki 532 mln. Lt, trečioje vietoje – įvairūs maisto produktai, tokie kaip baltymų koncentratai, ledai, padažai, sriubos bei mielės, kurių eksportas padidėjo 32,2 mln. Lt arba 29,4 proc. (iki 141,5 mln. Lt). Mėsos pramonės eksportas praktiškai išliko toks pats, augimas tesudarė 0,6 proc. arba buvo 2 mln. Lt didesnis negu atitinkamu laikotarpiu prieš metus. Kitų kategorijų raida buvo dar prastesnė, reikšmingai mažėjo maisto pramonės atliekų, pašarų gyvūnams eksportas – 33,1 mln. Lt arba 9,8 proc., o cukraus ir konditerijos bei vaisių eksportas, atitinkamai 20 mln. Lt arba 8,7 proc. ir 17,4 mln. Lt arba 46,7 proc.

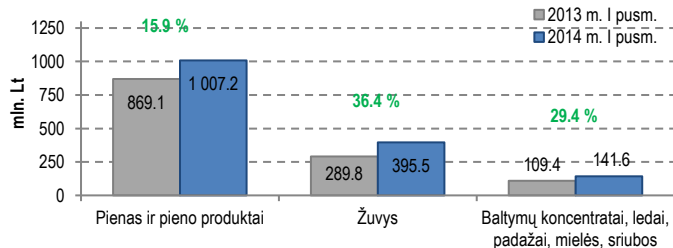
► Pieno produktų augimą nagrinėjamu laikotarpiu lėmė 121,7 proc. arba 104,2 mln. Lt išaugęs sausų pieno produktų eksportas. Labiausiai augusios rinkos šiems lietuviškiems produktams buvo Vietnamas, padidėjęs 32,4 mln. Lt (praeitų metų atitinkamu laikotarpiu į šią šalį neeksportuota), Nyderlandai, padidėję 24,8 mln. Lt arba beveik 5 kartus, bei Malaizija, į kurią šių produktų eksportas išaugo nuo 1,1 mln. Lt 2013 m. I pusr. iki 17,2 mln. Lt 2014 m. I pusr. Antroje vietoje pagal pieno produktų eksporto vertės augimą buvo sūriai ir varškė, šių produktų eksportas augo 6,1 proc. arba 28,2 mln. Lt iki 489 mln. Lt. Sūriams labiausiai augusios eksporto rinkos buvo Italija, padidėjusi 30,7 mln. Lt arba 28,4 proc., Vokietija, padidėjusi daugiau kaip 5 kartus arba 13 mln. Lt bei Estija, į kurią lietuviškų sūrių eksportas augo 3,5 mln. Lt arba 53,9 proc. Labiausiai sūrių eksportas sumažėjo į Rusiją – 27,2 mln. Lt arba 10,1 proc.

► Pieno produktų eksporto kainos, palyginti su praeitų metų atitinkamu laikotarpiu, mažėjo jau 2014 m. II ketv., o Rusijai įvedus sankcijas ES ir kitoms šalims, šis procesas, tikėtina, bent kurį laiką intensyvės, kadangi Europoje numatomas pieno produktų pasiūlos perviršis. Kainų kritimas galėtų būti kiek švelnesnis, jeigu išaugtų Naujosios Zelandijos pieno produktų eksportas į Rusiją ir jeigu būtų vykdomi intervenciniai pirkimai. Susidarius tokiai situacijai rinkoje, Lietuvos pieno gamintojams yra sunku rasti alternatyvias eksporto rinkas, kadangi daugiau kaip 60 proc. lietuviškų pieno produktų eksporto tenka keturioms šalims: Rusijai, Italijai, Lenkijai ir Vokietijai, taip pat įmonėms sunkiau gauti finansavimą. 2014 m. rugpjūtis–spalis bus sunkiausi Lietuvos pieno produktų gamintojams bei pienininkystės ūkiams, o Europos pieno produktų rinkai šioks toks pagyvėjimas žadamas tik 2015 m. pradžioje (jeigu Rusija anksčiau neatšauks sankcijų). Šiame kontekste Lietuvos pieno produktų eksportuotojai deda pastangas ne tik išlaikyti esamas pozicijas eksporto rinkose, bet ir aktyviai ieško naujų, taip pat koreguoja gaminamų produktų asortimentą atsižvelgiant į naujų rinkų poreikius.

► Žuvų ir gaminių iš žuvies eksportas 2014 m. I pusr., palyginti su 2013 m. I pusr., augo 23,8 proc. arba 102,4 mln. Lt iki 532 mln. Lt. Labiausiai augusios rinkos šiems lietuviškiems gaminiams nagrinėjamu laikotarpiu buvo Vokietija, padidėjusi 75,8 mln. Lt arba 45,7 proc., Belgija, išaugusi 7,6 mln. Lt arba 13,6 proc., bei Italija, padidėjusi 6,6 mln. Lt arba 15,1 proc. Labiausiai sumažėjo Lenkijos rinka – 4,2 mln. Lt arba 41 proc.

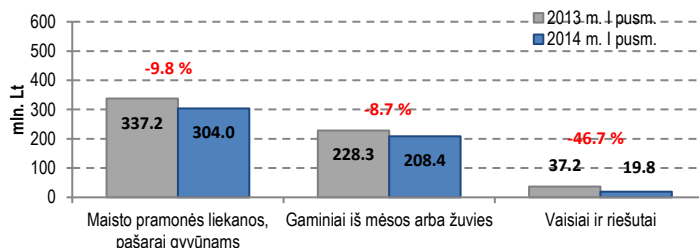
¹ Pramonės šakos nurodytos pagal CPA 2008 klasifikatorių.

Maisto pramonės prekių grupės, kurių eksportas labiausiai augo

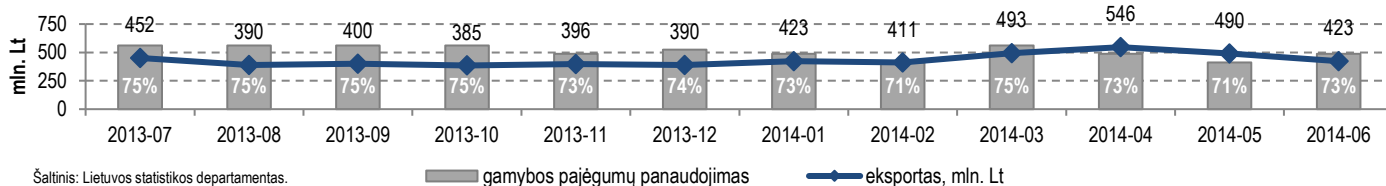
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Maisto pramonės prekių grupės, kurių eksportas labiausiai mažėjo

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Lietuvos chemijos pramonės eksportas

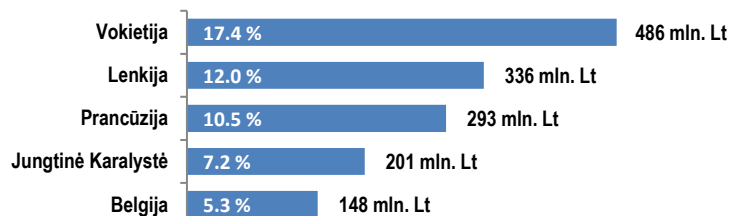
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

► **Chemijos pramonės eksportas 2014 m. I pusm.**, palyginti su 2013 m. I pusm., mažėjo 11,2 proc. arba 350,7 mln. Lt iki 2,79 mlrd. Lt. Pagrindinis veiksnys lėmęs tokį mažėjimą buvo trąšų eksportas, kuris smuko 16 proc. arba 250,6 mln. Lt (iki 1,31 mlrd. Lt). Taip pat mažėjo biodyzelino eksportas – 32,3 mln. Lt arba 20,1 proc. (iki 128 mln. Lt) bei pirminės formos plastikų eksportas – 32,2 mln. Lt arba 3,3 proc. (iki 943,8 mln. Lt).

► Trąšų eksporto mažėjimą labiausiai lėmė diamonio fosfato eksporto mažėjimas 147 mln. Lt arba 29,3 proc. (iki 355,2 mln. Lt) bei azoto trąšų eksporto mažėjimas 93 mln. Lt arba 9,3 proc. (iki 911,7 mln. Lt). Lietuviškų trąšų eksporto kainos, palyginti su atitinkamu praeitų metų laikotarpiu, šių metų I ketv. mažėjo 17 proc., o II ketv. – 13,7 proc. Pasaulio Bankas prognozuoja, kad šiais metais pasaulinės trąšų kainos mažės 15 proc., o 2015 m. – dar 1,5 proc. Todėl tikėtina, kad išoriniai iššūkiai lėmę prastesnius šios pramonės eksporto rezultatus bus aktualūs ir ateityje.

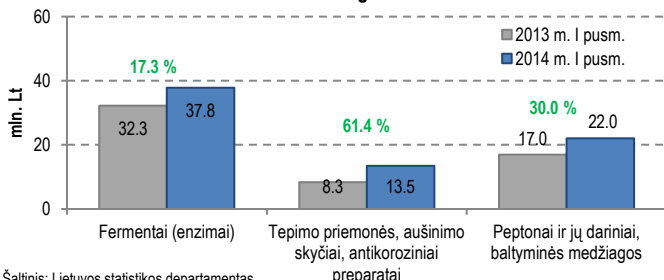
► Pirminės formos plastikų eksporto mažėjimą daugiausia lėmė polietileno tereftalato (PET) eksporto mažėjimas 43 mln. Lt arba 4,6 proc. Labiausiai mažėjo Vokietijos rinka – 114,5 mln. Lt arba 40,2 proc., Ispanijos rinka – 27,4 mln. Lt arba 55,3 proc. bei Ukrainos rinka – 26,9 mln. Lt arba 41 proc., o labiausiai išaugo Lenkijos rinka – 51,7 mln. Lt arba 44,4 proc., Portugalijos rinka – 21,9 mln. Lt arba 45,7 proc. bei Čekijos rinka – 20,2 mln. Lt arba 37,3 proc. Lietuvos PET eksportuojančioms įmonėms pirmas pusmetis buvo geras, pelno maržos išliko panašios kaip ir prieš metus, PET kainos šiek tiek mažėjo, tačiau mažėjo ir žaliavų kainos, kurios, manoma, ir toliau turėtų mažėti dėl išaugusių pajėgumų Kinijoje. Padėtį taip pat gerina PET importas į ES, kuris šiuo metu nėra konkurencingas, kadangi kainų skirtumas tarp importinio PET ir ES pagaminto PET yra toks, kad pirkėjai mieliau renkasi kokybišką Europos produkciją, nors ir už kiek didesnę kainą nei importinė. Tuo tarpu PET eksporto geografijos pokyčius daugiausia lėmė didesnis pelningumas kitose šalyse. UAB „Neo Group“ pirmą pusmetį dirbo daugiau kaip 90 proc. pajėgumu, tačiau įmonė planuoja antrame pusmetyje atlikti planinį remontą, kuris užtruks 6–7 savaites, tai darys neigiamą įtaką metiniams PET eksporto rodikliams. Rusijos sankcijos bei geopolitinė krizė Rytuose, šios pramonės šakos įmonių atstovų vertinimu, didesnės įtakos PET eksportuotojams neturės.

Lietuvos chemijos pramonės pagrindinės eksporto rinkos 2014 m. I pusm. (dalis proc. nuo bendro šakos eksporto ir vertė)

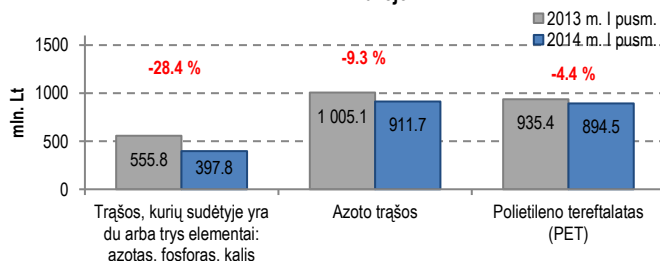
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Chemijos pramonės prekių grupės, kurių eksportas labiausiai augo

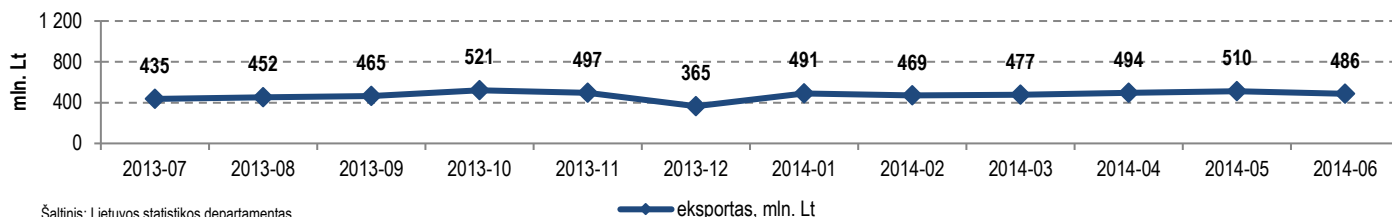
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Chemijos pramonės prekių grupės, kurių eksportas labiausiai mažėjo

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Lietuvos baldų ir medienos pramonės eksportas

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

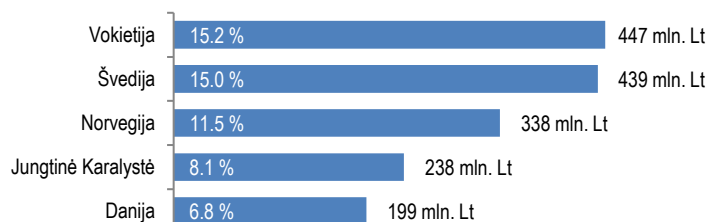
— eksportas, mln. Lt

► **Baldų ir medienos pramonės** eksportas 2014 m. I pusm., palyginti su 2013 m. I pusm., augo 17,4 proc. arba 434,5 mln. Lt (iki 2,93 mlrd. Lt). Baldų pramonės eksportas didėjo 304,4 mln. Lt arba 19,3 proc. (iki 1,88 mlrd. Lt), tuo tarpu medienos pramonės eksportas augo 130 mln. Lt arba 14,1 proc. (iki 1,05 mlrd. Lt). Nagrinėjamu laikotarpiu baldų gamintojams labiausiai išaugo Švedijos rinka – 79,5 mln. Lt arba 25,5 proc., JAV rinka augo – 43,8 mln. Lt arba 39,8 proc., Vokietijos – 30,9 mln. Lt arba 13,7 proc. Medienos gaminių eksportuotojams labiausiai išaugo Kinijos rinka – 36,9 mln. Lt arba beveik 5 kartus, Norvegija – 28,3 mln. Lt arba 18,4 proc. bei Jungtinės Karalystės rinka, padidėjusi 26,6 mln. Lt arba 57,6 proc.

► Asociacijos „Lietuvos mediena“ duomenimis, didžiosios Lietuvos baldų ir medinių gaminių gamybos įmonės dirba sėkmingai ir toliau planuoja bei vykdo investicinius projektus bei kuria naujas darbo vietas. Tačiau tolimesnei baldų ir medienos sektoriaus plėtrai labai svarbu kuo greičiau išspręsti medienos žaliavos tiekimo klausimą, kadangi esant neužtikrintumui dėl žaliavų, įmonės nevykdo stambių investicinių projektų arba planuoja juos vykdyti kitose šalyse, o tai mažintų Lietuvos baldų ir medienos sektoriaus potencialą.

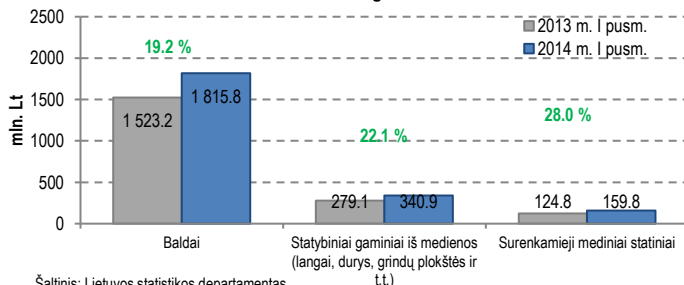
► Pramonės šakos atstovų vertinimu, sudėtingėjantys ekonominiai ryšiai su Rusija (įvestos sankcijos ir pan.) Lietuvos baldų ir medienos sektoriui reikšmingesnės įtakos neturės, todėl galima tikėtis ir tolimesnės šio sektoriaus eksporto plėtros.

Lietuvos baldų ir medienos pramonės pagrindinės eksporto rinkos 2014 m. I pusm. (dalis proc. nuo bendro šakos eksporto ir vertė)

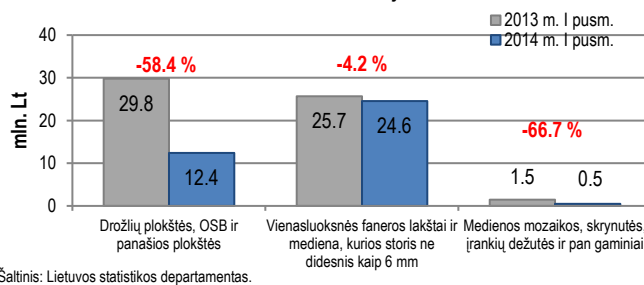
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Baldų ir medienos pramonės prekių grupės, kurių eksportas labiausiai augo

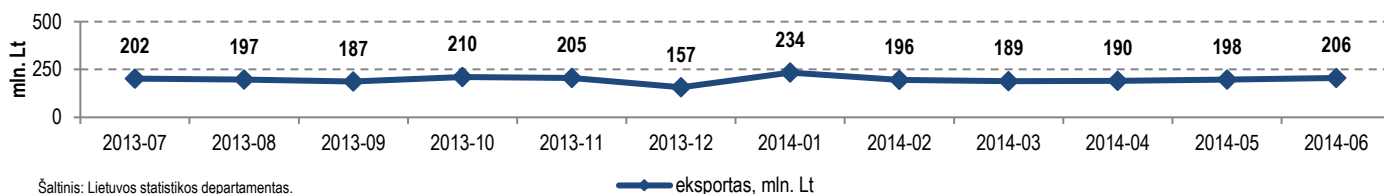
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Baldų ir medienos pramonės prekių grupės, kurių eksportas labiausiai mažėjo

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Lietuvos tekstilės ir drabužių pramonės eksportas

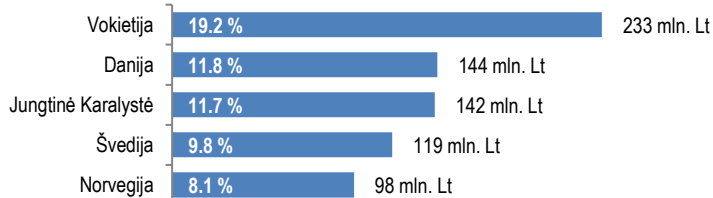
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

— eksportas, mln. Lt

► **Drabužių ir tekstilės pramonės** eksportas 2014 m. I pusm., palyginti su 2013 m. I pusm., augo 7,7 proc. arba 86,4 mln. Lt (iki 1,21 mlrd. Lt). Drabužių eksportas tuo pačiu laikotarpiu didėjo 3,1 proc. arba 20,4 mln. Lt (iki 682,2 mln. Lt), o tekstilės pramonės eksportas augo 14,2 proc. arba 66 mln. Lt (iki 530,9 mln. Lt).

► Pramonės šakos atstovų vertinimu, drabužių eksportas šiais metais turėtų išlikti panašus kaip ir praėjusiais metais, nors pirmas pusmetis lietuviškų drabužių eksportuotojams buvo geras, tačiau antrojo pusmečio rezultatai gali būti kuklesni. Tokį vertinimą lemia ir eksportuotojų gautos indikacijos iš Vakarų Europos užsakovų, kad Lietuvos įmonių užsakymų neįgyvendinimo rizika, jų vertinimu, yra padidėjusi dėl sudėtingesnės geopolitinės situacijos Rytų Europoje. Užsakymų skaičius ir dydis taip pat gali sumažėti, jeigu kristų Vakarų Europos gamintojų pardavimai Rusijoje, kadangi dalis Lietuvoje pagal Vakarų Europos gamintojų užsakymus pagamintų

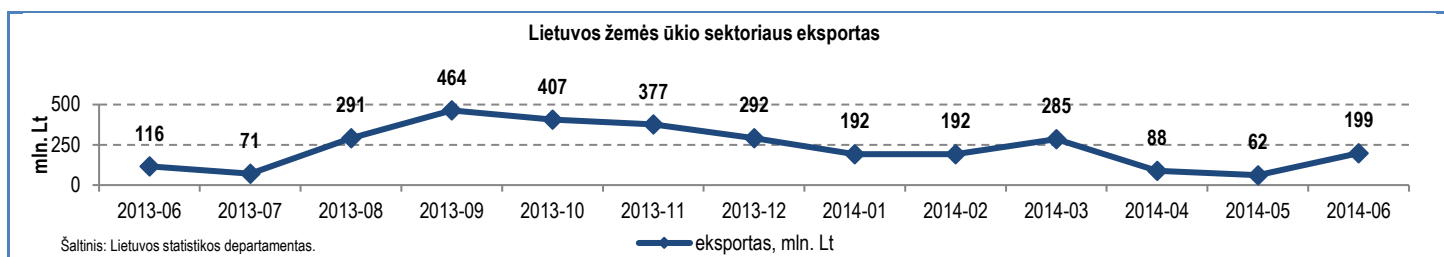
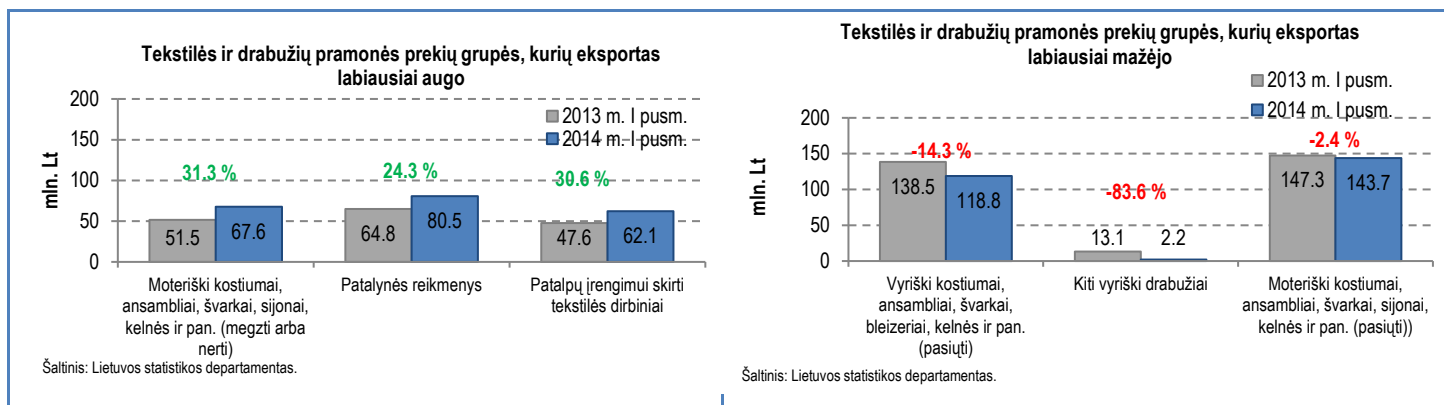
Lietuvos tekstilės ir drabužių pramonės pagrindinės eksporto rinkos 2014 m. I pusm. (dalis proc. nuo bendro šakos eksporto ir vertė)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

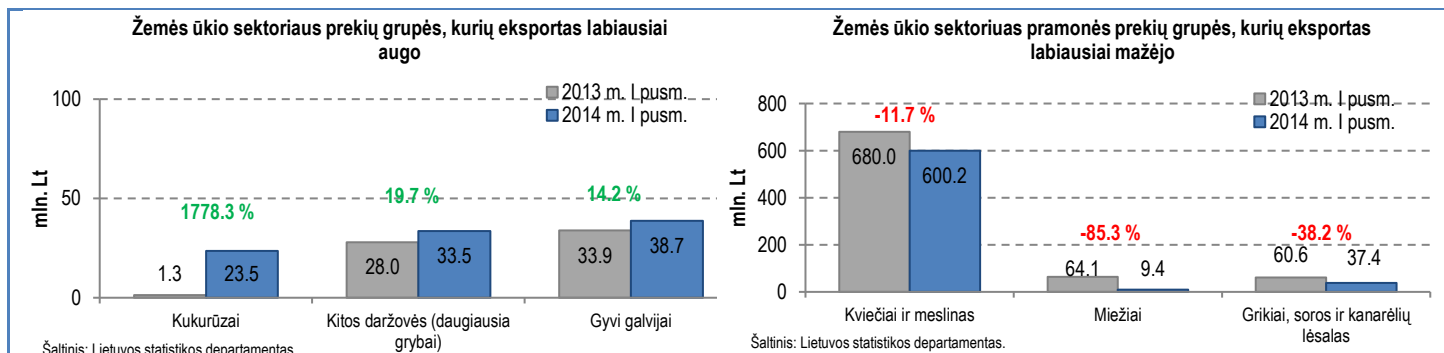
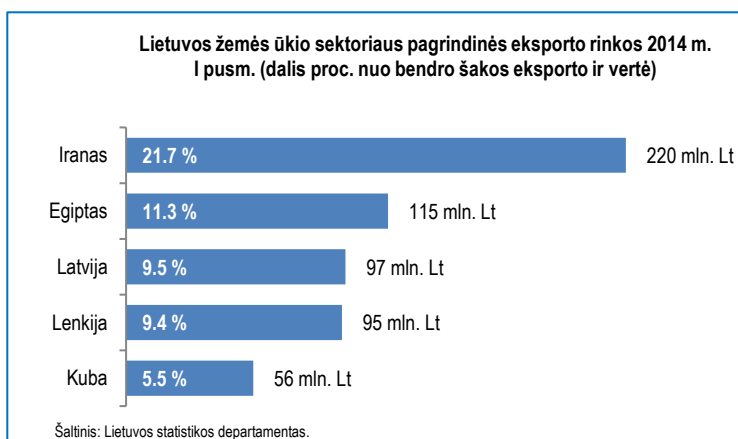
drabužių į Rusiją patenka daugiausia per Vokietiją ir Suomiją. Situacijos negerina ir prasti Lietuvos ir Rusijos santykiai, kadangi Rusijos rinka yra viena iš pagrindinių rinkų, kur Lietuvos drabužių gamintojai parduoda savo produkciją su savo prekiniais ženklais bei didesnis pelno maržomis. Kita vertus, 2014 m. I pusr. Rusijai teko tik 1,1 proc. lietuviškų drabužių eksporto, kuris, palyginti su 2013 m. I pusr., sumažėjo 27,3 proc. arba 2,7 mln. Lt (iki 9,9 mln. Lt), tiesa, šiuose skaičiuose neatsispindi ta dalis, kuri į Rusiją patenka per Vokietiją ir Suomiją. Optimizmo suteikia ir Skandinavijos rinkos, į kurias nagrinėjamu laikotarpiu lietuviškų drabužių eksportas išaugo 23,7 mln. Lt arba 12,4 proc. (iki 214,2 mln. Lt).

► Eksportuojančių įmonių nuomone, šiais metais drabužių eksporto vertė turėtų būti panaši į praeitų metų, tuo tarpu tekstilės gaminių eksportas turėtų būti didesnis nei prieš metus, kadangi tekstilės pramonė yra kiek mažiau priklausoma nuo Rusijos, o pagrindinės eksporto rinkos yra Vakarų Europos šalys.

► Lietuvos žemės ūkio sektoriaus eksporto vertė 2014 m. I pusr., palyginti su 2013 m. I pusr., mažėjo 175,1 mln. Lt arba 14,7 proc. (iki 1,02 mlrd. Lt). Labiausiai mažėjo kviečių ir meslino eksporto vertė – 79,8 mln. Lt arba 11,7 proc., miežių eksporto vertė krito 54,7 mln. Lt arba 85,3 proc., o kvietrugių, grikių ir sorų eksportas mažėjo 23,1 mln. Lt arba 38,1 proc. Tuo tarpu, nagrinėjamu laikotarpiu labiausiai išaugo kukurūzų eksporto vertė – 22,3 mln. Lt arba 17,8 proc. (iki 23,5 mln. Lt).

► Javų eksporto mažėjimą nagrinėjamu laikotarpiu iš dalies lėmė tai, jog nuo metų pradžios iki gegužės mėnesio javų eksportas buvo praktiškai sustojęs, kadangi (ypač dėl neramumų Ukrainoje) tuo laikotarpiu javų kainos staigiai pakilo ir pirkėjai laukė kol padėtis normalizuosis. Tai įvyko gegužės mėnesį, kuomet kainos grįžo į prieš tai buvusį lygį ir prekyba javais vėl tapo aktyvesnė. Prie javų eksporto vertės mažėjimo prisidėjo ir mažėjusios kainos, tačiau šiuo metu eksporto kainos po truputį stabilizuojasi ir rugpjūčio mėnesį buvo tik apie 3–3,5 proc. mažesnės nei prieš metus. Šių metų derlius turėtų būti panašus kaip ir rekordiniais metais. UAB „Agrokoncernas“ duomenimis, derlius turėtų sudaryti apie 4,9–5,1 mln. tonų, todėl rugsėjo–gruodžio mėnesiais eksporto kiekiai turėtų būti didesni nei praėjusiais metais. Derliaus kokybė, anot įmonės atstovų, irgi turėtų būti panaši į rekordiniais metais buvusią, t. y. apie trečdalis javų aukščiausios klasės ir du trečdaliai – vidutinės kokybės. Dėl gausaus derliaus kitose šalyse kainų augimas mažai tikėtinas, greičiausiai iki metų pabaigos kainos turėtų išlikti panašiam lygyje.

IV. EKSPORTAS PAGAL RINKAS

Laikotarpis Šalių grupė	(1 mėn. pokytis) 2014M06, palyginti su		(3 mėn. pokytis) 2014M04–2014M06, palyginti su		(6 mėn. pokytis) 2014M01–2014M06, palyginti su		(12 mėn. pokytis) 2014M01–2014M06, palyginti su	2014M01–2014M06 vertė, mlrd. Lt
	2013M06	2014M05	2013M04– 2013M06	2014M01– 2014M03	2013M01– 2013M06	2013M07– 2013M12	2013M01–2013M06	
Namų rinka*	-13,47 %	-0,47 %	-7,39 %	6,85 %	-2,60 %	-13,21 %	-5,54 %	9,47
Likūsios ES šalys	2,48 %	-3,52 %	9,45 %	10,08 %	-3,08 %	0,78 %	-5,64 %	13,84
Tradicinė Rytų rinka**	21,57 %	20,55 %	1,83 %	20,80 %	-0,46 %	-15,68 %	4,30 %	11,02
Kitos šalys	14,92 %	-6,52 %	14,00 %	11,13 %	-12,61 %	-14,87 %	2,76 %	5,16
Bendras eksportas	4,91 %	3,37 %	3,35 %	12,30 %	-3,63 %	-9,79 %	-1,83 %	39,49

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

*Namų rinka: Latvija, Estija, Suomija, Švedija, Danija, Norvegija; **Tradicinė Rytų rinka: Rusija, Ukraina, Baltarusija.

Išsamesnius eksporto duomenis rasite [EXCELLENTELESE](#):

1. Eksporto pokyčiai pagal prekių grupes; 2. Eksporto pokyčiai pagal šalis; 3. Šalių „krepšelių“ eksporto pokyčiai; 4. Reeksporto pokyčiai pagal prekių grupes; 5. Reeksporto pokyčiai pagal šalis; 6. Eksporto dinamika mėnesiais; 7. Pramonės šakų eksportas.